

SABIEDRISKO
PAKALPOJUMU
REGULĒŠANAS
KOMISIJA

KONSULTĀCIJU DOKUMENTS **par noteikumiem par informāciju elektroenerģijas un** **dabasgāzes galalietotājiem**

2017. gada 2. februārī

Rīga

Ūnijas iela 45
Rīga, LV-1039 Latvija

T: +371 67097200

F: +371 67097277 E: sprk@sprk.gov.lv

www.sprk.gov.lv

SATURA RĀDĪTĀJS

I	Konsultāciju dokumenta mērķis	3
II	Noteikumu projekta nepieciešamība	3
III	Papildu informācija.....	4

Pielikums: lēmuma projekts "Noteikumi par informāciju elektroenerģijas un dabasgāzes galalietotājiem"

I Konsultāciju dokumenta mērķis

Konsultāciju dokumenta (turpmāk – Dokuments) mērķis ir uzzināt ieinteresēto personu viedokli par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators) lēmuma projektu "Noteikumi par informāciju elektroenerģijas un dabasgāzes galalietotājiem" (turpmāk - Noteikumu projekts).

II Noteikumu projekta nepieciešamība

Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija Direktīvas 2009/72/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/54/EK atcelšanu (turpmāk – Direktīva 2009/72/EK) 3.pants un 1.pielikums, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija Direktīvas 2009/73/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu (turpmāk – Direktīva 2009/72/EK) 3.pants un 1.pielikums nosaka prasības lietotāju aizsardzībai, paredzot, ka lietotājs saņem pārredzamu informāciju par piemērojamajām cenām un tarifiem, var piekļūt saviem patēriņa datiem, pietiekami bieži saņem pienācīgu informāciju par faktisko elektroenerģijas patēriņu un izmaksām, lai varētu regulēt savu enerģijas patēriņu, un saņem informāciju par patērētāju tiesībām, tostarp par sūdzību izskatīšanas kārtību.

Direktīvas 2009/72/EK 3.panta devītais punkts noteic, ka dalībvalstīm ir jānodrošina to, ka elektroenerģijas tirgotāji lietotājiem paredzētajos rēķinos vai kopā ar tiem un reklāmas materiālos precizē šādu informāciju:

- katra enerģijas avota daļu kopējā enerģijas avotu apjomā, ko attiecīgais tirgotājs izmantojis iepriekšējā gadā, saskaņotā un valsts līmenī skaidri salīdzināmā veidā;
- vismaz norādi uz esošiem informācijas avotiem, piemēram, interneta vietnēm, kur ir publiski pieejama informācija par ietekmi uz vidi, vismaz attiecībā uz CO₂ emisijām un radioaktīvajiem atkritumiem, ko radījusi attiecīgā tirgotāja elektroenerģijas ražošana no tam pieejamā kopējā enerģijas avotu apjoma iepriekšējā gadā;
- informāciju par viņu tiesībām attiecībā uz domstarpību izšķiršanas līdzekļiem, kas ir viņu rīcībā domstarpību gadījumā.

Direktīvas 2009/72/EK un Direktīvas 2009/73/EK prasības lietotāju aizsardzībai tika pārņemtas ar Elektroenerģijas tirgus likuma 32.panta ceturto daļu un Enerģētikas likuma 42.panta piekto daļu, un, pamatojoties uz minētajām likumu normām, tika pieņemts Regulatora 2014.gada 4.decembra lēmums Nr.1/17 "Noteikumi par informāciju elektroenerģijas un dabasgāzes galalietotājiem" (turpmāk – Noteikumi).

2016.gada 11.februārī tika pieņemti grozījumi Enerģētikas likumā, ar kuriem no Enerģētikas likuma tika izslēgts 42.pants, pamatojoties uz kura piekto daļu tika izdoti Noteikumi un Enerģētikas likums tika papildināts ar 107.pantu, kura sestā daļa paredz Regulatora pienākumu noteikt, kādu informāciju un kādā apjomā dabasgāzes tirgotājs un publiskais tirgotājs ietver galalietotājam izsniedzamajos rēķinos un informatīvajos materiālos. Atbilstoši Enerģētikas likuma Pārejas noteikumu 38.punktam Regulatoram līdz 2017.gada 3.aprīlim jāizdod Enerģētikas likuma 107.panta sestajā daļā minēto normatīvo aktu, kurā nosaka, kādu informāciju un kādā apjomā dabasgāzes tirgotājs un publiskais tirgotājs ietver galalietotājam izsniedzamajos rēķinos un informatīvajos materiālos.

Ņemot vērā grozījumus Enerģētikas likumā, ir sagatavots Noteikumu projekts.

Noteikumu projekts nosaka, kādu informāciju un kādā apjomā elektroenerģijas tirgotājs, dabasgāzes tirgotājs un dabasgāzes publiskais tirgotājs (turpmāk kopā – tirgotājs) ietver elektroenerģijas vai dabasgāzes galalietotājam izsniedzamajos rēķinos un informatīvajos materiālos, kā arī cik bieži tirgotājam jānodrošina iespēja galalietotājam iepazīties ar informatīvajiem materiāliem.

Regulatora sagatavotais Noteikumu projekts ir pievienots Dokumenta pielikumā.

III Papildu informācija

Priekšlikumus un komentārus par Noteikumu projektu lūdzam Regulatoram iesniegt rakstveidā, kā arī elektroniskā formā, nosūtot tos uz elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv līdz 2017.gada 17.februārim.

Priekšsēdētājs

R.Irklis

Noteikumi par informāciju elektroenerģijas un dabasgāzes galalietotājiem

Izdoti saskaņā ar
Elektroenerģijas tirgus likuma 32.panta ceturto daļu un
Enerģētikas likuma 107.panta sesto daļu

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka, kādu informāciju un kādā apjomā elektroenerģijas tirgotājs, dabasgāzes tirgotājs un dabasgāzes publiskais tirgotājs (turpmāk kopā – tirgotājs) ietver elektroenerģijas vai dabasgāzes (turpmāk kopā – enerģija) galalietotājam (turpmāk – galalietotājs) izsniedzamajos rēķinos un informatīvajos materiālos.
2. Noteikumos lietoti šādi termini:
 - 2.1. **apvienotais rēķins** – rēķins, kurā ietverta maksa par patērēto elektroenerģiju un dabasgāzi;
 - 2.2. **izlīdzinātais maksājums** – norēķinu metode, galalietotājam par patērēto enerģiju katru mēnesi gada laikā maksājot konstantu summu.

2. Rēķinos iekļaujamā informācija

3. Tirgotājs galalietotājam, kas norēķinās par patērēto enerģiju, apmaksājot saņemtos rēķinus, izsniedzamajos rēķinos norāda vismaz:
 - 3.1. saņemtā enerģijas produkta nosaukumu;
 - 3.2. norēķinu periodā piegādātās enerģijas apjomu kilovatstundās [kWh];
 - 3.3. norēķinu periodā piegādātās dabasgāzes apjomu kubikmetros [m³] un dabasgāzes vidējo svērto augstāko siltumspēju standartapstākļos norēķinu periodā [kWh/m³] attiecīgajai siltumspējas zonai patērētā dabasgāzes apjoma kubikmetros pārrēķinam kilovatstundās (neattiecas uz rēķiniem par patērēto elektroenerģiju);
 - 3.4. enerģijas cenu norēķina periodam [EUR/kWh];
 - 3.5. maksu par enerģiju norēķinu periodā [EUR];
 - 3.6. maksu par sistēmas pakalpojumiem un citiem pakalpojumiem [EUR];
 - 3.7. maksu par obligātā iepirkuma komponentēm [EUR] (neattiecas uz rēķiniem par patērēto dabasgāzi);
 - 3.8. kopējo maksājuma summu norēķinu periodam [EUR];
 - 3.9. informāciju par to, kur iespējams iepazīties ar šo noteikumu 6., 7., 9., 10. un 11.punktā noteikto informāciju.
4. Tirgotājs galalietotājam, kas norēķinās par patērēto enerģiju, apmaksājot saņemtos apvienotos rēķinus, izsniedzamajos apvienotajos rēķinos norāda vismaz šo noteikumu 3.punktā noteikto informāciju, atsevišķi nodalot informāciju par dabasgāzes un elektroenerģijas patēriņu.

3. Informatīvajos materiālos iekļaujamā informācija

5. Vismaz reizi gadā tirgotājs nosūta galalietotājam, kas norēķinās par patērēto enerģiju ar izlīdzināto maksājumu, uz enerģijas tirdzniecības līgumā norādīto korespondences piegādes adresi informatīvu materiālu, kurā norāda vismaz:
 - 5.1. norēķina gadā prognozēto vidējo enerģijas patēriņu mēnesī [kWh], norādot prognozētā vidējā enerģijas patēriņa mēnesī aprēķināšanas metodiku;
 - 5.2. ikmēneša maksājumu norēķina gadā [EUR], norādot maksājumu veidojošo maksu par enerģiju, sistēmas pakalpojumiem, obligātā iepirkuma komponentēm (neattiecas uz maksājumiem par patērēto dabasgāzi), pievienotās vērtības nodokli un piemēroto izlīdzināšanas maksu mēnesī [EUR] starpības starp galalietotāja iepriekšējā norēķinu gadā samaksāto summu un summu atbilstoši faktiskajam enerģijas patēriņam;
 - 5.3. galalietotāja faktiski patērētās enerģijas daudzuma salīdzinājumu ar apmaksāto enerģijas daudzumu.
6. Tirgotājs nodrošina, ka galalietotājam ir pieejama informācija par enerģijas faktisko patēriņu vismaz iepriekšējos 24 mēnešos vai laikā no enerģijas tirdzniecības līguma noslēgšanas dienas, ja tas ir īsāks par 24 mēnešiem:
 - 6.1. par katru norēķinu periodu, ja katrā norēķinu periodā tiek nolasīti enerģijas komercuzskaites mēraparāta rādījumi, un šā enerģijas faktiskā patēriņa salīdzinājumu ar iepriekšējā gada attiecīgā norēķinu perioda faktisko patēriņu;
 - 6.2. vismaz reizi gadā, ja katrā norēķinu periodā netiek nolasīti enerģijas komercuzskaites mēraparāta rādījumi, un šā enerģijas faktiskā patēriņa salīdzinājumu ar iepriekšējā gada faktisko patēriņu.
7. Vismaz reizi gadā ne vēlāk kā līdz 1.aprīlim elektroenerģijas tirgotājs nodrošina galalietotājam iespēju iepazīties ar informatīvu materiālu, kurā ietver ziņas par iepriekšējā kalendārajā gadā piegādātās elektroenerģijas izcelsmi, norādot:
 - 7.1. no elektroenerģijas ražotājiem Latvijā iepirtās elektroenerģijas īpatsvaru kopējā galalietotājiem piegādātajā elektroenerģijas apjomā;
 - 7.2. no citiem tirgotājiem Latvijā iepirtās elektroenerģijas īpatsvaru kopējā galalietotājiem piegādātajā elektroenerģijas apjomā;
 - 7.3. enerģijas biržā iepirtās elektroenerģijas īpatsvaru kopējā galalietotājiem piegādātajā elektroenerģijas apjomā;
 - 7.4. no katra atjaunojamo energoresursu veida (hidroenerģijas, biogāzes, biomasas, vēja enerģijas, saules enerģijas vai cita atjaunojamo energoresursu veida) saražotās elektroenerģijas īpatsvaru kopējā galalietotājiem piegādātajā elektroenerģijas apjomā, ja šādu informāciju elektroenerģijas tirgotājam ir iespējams iegūt;
 - 7.5. no katra fosilā kurināmā veida (dabasgāzes, oglēm, degakmens vai cita fosilā kurināmā veida) saražotās elektroenerģijas īpatsvaru kopējā galalietotājiem piegādātajā elektroenerģijas apjomā, ja šādu informāciju elektroenerģijas tirgotājam ir iespējams iegūt.
8. Informācijai par piegādātās elektroenerģijas izcelsmi no atjaunojamiem energoresursiem ir jābūt pamatotai saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

9. Vismaz reizi gadā, ne vēlāk kā līdz 1.aprīlim, elektroenerģijas tirgotājs nodrošina iespēju galalietotājam iepazīties ar informatīvu materiālu, kurā norāda, kur ir publiski pieejama informācija par galalietotājiem piegādātās elektroenerģijas ražošanas ietekmi uz vidi iepriekšējā kalendārajā gadā, vismaz attiecībā uz oglekļa dioksīda emisijām un radioaktīvajiem atkritumiem, ja šādu informāciju elektroenerģijas tirgotājam ir iespējams iegūt.
10. Vismaz reizi gadā, ne vēlāk kā līdz 1.aprīlim, dabasgāzes tirgotājs un dabasgāzes publiskais tirgotājs nodrošina iespēju galalietotājam iepazīties ar informatīvu materiālu, kurā ietver ziņas par iepriekšējā kalendārajā gadā piegādātās dabasgāzes izcelsmi, norādot:
 - 10.1. galalietotājiem piegādātās dabasgāzes izcelsmes valsti;
 - 10.2. dabasgāzes avotus Latvijā.
11. Tirgotājs nodrošina iespēju galalietotājam iepazīties ar informatīvu materiālu, kurā ietverta informācija par galalietotāju tiesībām attiecībā uz domstarpību izšķiršanas līdzekļiem.
12. Elektroenerģijas tirgotājs nodrošina, ka šo noteikumu 7., 9. un 11. punktā minētie informatīvie materiāli, un dabasgāzes tirgotājs un dabasgāzes publiskais tirgotājs nodrošina, ka šo noteikumu 10. un 11.punktā minētie informatīvie materiāli ir ievietoti tirgotāja mājaslapā internetā un to drukāti eksemplāri ir brīvi pieejami lietotāju apkalpošanas centrā. Ja lietotāju apkalpošanas centrs nav izveidots, tirgotājs pieeju informatīvajiem materiāliem nodrošina tirgotāja juridiskajā adresē, faktiskajā adresē un filiālē.

4. Noslēguma jautājumi

13. Galalietotāju iesniegumus par šajos noteikumos tirgotājam noteikto pienākumu izpildi izskata Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – regulators). Pēc galalietotāja iesnieguma saņemšanas vai pēc savas iniciatīvas regulators izvērtē tirgotāja rīcības atbilstību šiem noteikumiem un lemj par tiesiskām sekām, ja tirgotājs nav izpildījis tam šajos noteikumos noteiktos pienākumus.
14. Atzīt par spēku zaudējušu Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2014.gada 4.decembra lēmumu Nr.1/17 “Noteikumi par informāciju elektroenerģijas un dabasgāzes galalietotājiem” (Latvijas Vēstnesis, 2014, 245.nr.).
15. Noteikumi stājas spēkā 2017.gada 3.aprīlī.

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija Direktīvas 2009/72/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/54/EK atcelšanu;
- 2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 13.jūlija Direktīvas 2009/73/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu.